

ØKF Det Tværgående Analysekontor og Klimaenheden (5130)
Økonomiforvaltningen

Orientering

Til Økonomiudvalget

(Børne-)fattigdom i København 2024

Resumé

Økonomiforvaltningen har udarbejdet den årlige opgørelse af (børne-)fattigdom i Københavns Kommune. Færre københavnere er fattige efter medianmetoden i 2022 (knap 30.600 fattige, heraf 5.000 børn) sammenlignet med 2021, mens flere er fattige i 2022 efter budgetmetoden (knap 30.600 fattige, heraf 5.000 børn). Stigningen efter budgetmetoden skyldes, at prisen på varekurven fra 2021 til 2022 generelt er steget mere end indkomsterne.

Sagen er til orientering.

Problemstilling

Borgerrepræsentationen besluttede d. 2. marts 2023 på baggrund af et medlemsforslag, at der skal udarbejdes en årlig opgørelse af (børne-)fattigdom i København baseret på budgetmetoden holdt op mod medianmetoden.

Vedlagt er anden afrapportering af (børne-)fattigdom i København. Første afrapportering blev forelagt Økonomiudvalget (ØU) den 6. februar 2024.

Opgørelsen er i år suppleret med tabeller, der viser andelen af fattige børn fordelt på københavnske bydele. Dette efter protokolbemærkning på Økonomiudvalgets møde d. 6. februar med ønske herom.

Løsning

Afrapporteringen viser, at i 2022 er 4,7 pct. af københavnere fattige uanset opgørelsesmetode. For børn, isoleret set, er 4,2 pct. fattige. Opgjort efter medianmetoden er der færre fattige sammenlignet med 2021, mens der opgjort efter budgetmetoden er flere. Som udgangspunkt betyder høj inflation, at prisen på varekurven øges, hvilket isoleret set har øget antallet af fattige efter budgetmetoden. Omvendt trækker øget beskæftigelse i den modsatte retning, hvor særligt andelen af fattige efter medianmetoden reduceres, når beskæftigelsen stiger.

Generelt har København en højere andel af fattige børn sammenlignet med landsplan. Opgjort efter budgetmetoden lever 2,7 pct. af

04-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 10177

Dokumentnummer i F2
5470722

Sagsnummer eDoc
2024-0179090

Sagsbehandler
Sarah Emilie Nøhr Dolmer

ØKF Det Tværgående
Analysekontor og Klimaenheden
(5130)

Danmarks børn under fattigdomsgrænsen i 2022. Efter medianmetoden er det 3,6 pct. Andelen af fattige børn, opgjort efter medianmetoden, er faldet mere i København i perioden 2021 til 2022 end på landsplan. Fra 2021 steg andelen af fattige børn efter budgetmetoden både i København og på landsplan med 0,2 pct.-point.

I 2022 er det lidt mere end halvdelen af de fattige børn, der har været fattige i mere end ét år i træk, og hver fjerde har været fattig i mere end 3 år i træk.

Brønshøj-Husum, Nørrebro og Bispebjerg er de bydele, der har den højeste andel af børn, som er fattige. Andelen af fattige børn i disse bydele ligger mellem 5,8 til 8,2 pct. Bydelene Vanløse og Østerbro har den laveste andel af fattige børn i København.

Økonomi

Intet at bemærke.

Videre proces

Nøgletal fra afrapporteringen vil også indgå i Status på København, som udkommer i august 2024. Status på (børne-)fattigdom afrapporteres herefter årligt ultimo februar, hvilket er tidligst muligt i forhold til opdatering af data.

Bilag

Bilag 1: (Børne-)fattigdom i København 2024

Juni 2024

Det Tværgående Analysekontor
Økonomiforvaltningen

(Børne-) fattigdom i København 2024

Årlig afrapportering

Indhold

Hovedresultater

Baggrund og formål

Udbredelse af fattigdom i København

Børnefattigdom fordelt på bydele

Længerevarende fattigdom

Bilag 1 – Detaljerede opgørelser samt metode

Side

3

5

8

13

16

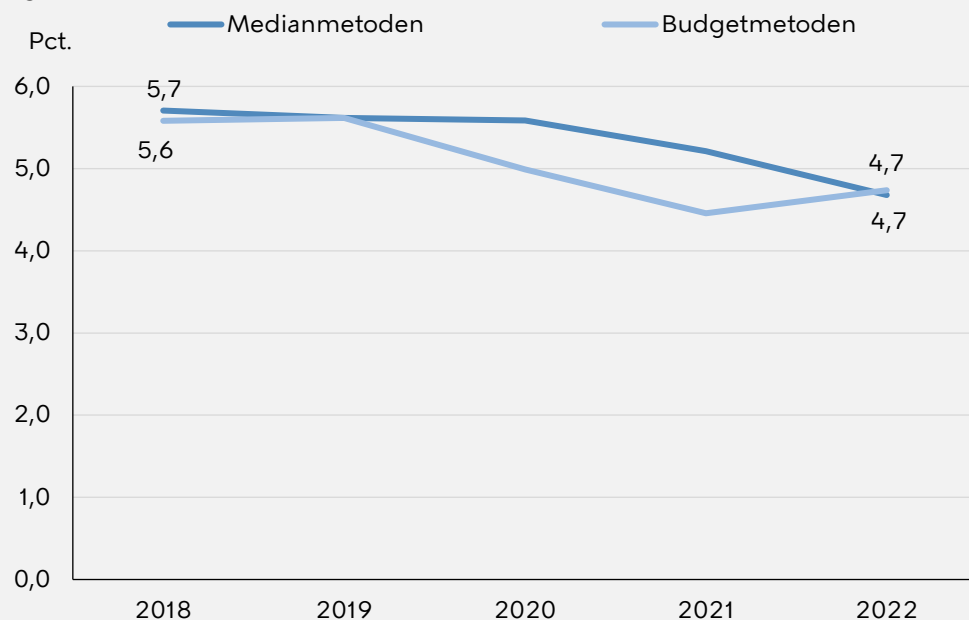
19

Hovedresultater: Færre fattige efter medianmetoden, flere fattige efter budgetmetoden

Færre københavnere er fattige efter medianmetoden i 2022 sammenlignet med 2021, mens flere er fattige i 2022 efter budgetmetoden. Stigningen efter budgetmetoden skyldes, at prisen på varekurven fra 2021 til 2022 generelt er steget mere end indkomsterne.

Figur 2. Udvikling i andelen af fattige københavnere, 2018-2022

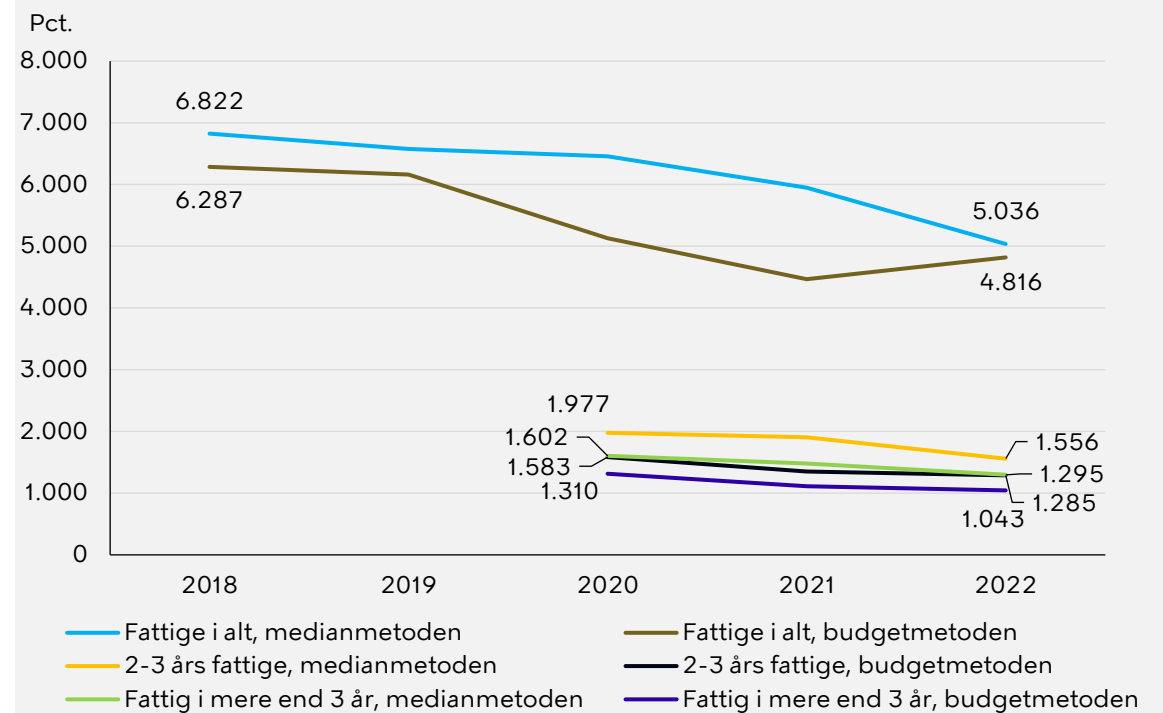
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

- Fra 2021 til 2022 er andelen af fattige efter budgetmetoden steget, mens andelen af fattige efter medianmetoden fortsatte med at falde.
- Det fortsatte fald i andelen af fattige efter medianmetoden skal primært ses i lyset af fremgang i beskæftigelsen og den faldende arbejdsløshed i løbet af 2022.
- Stigningen i antallet af fattige efter budgetmetoden skyldes, at prisen på varekurven er steget relativt mere end indkomsten i samme periode.

Hovedresultater: Færre børn i længerevarende fattigdom

Antallet af børn der har været fattige i mere end ét år er faldet fra 2021 til 2022.

Figur 2. Antallet af fattige københavnske børn efter budget- og medianindkomstmetoden – fordelt på varighed

- Fra 2021 til 2022 er antallet af fattige børn efter medianmetoden faldet, mens der er 350 flere fattige børn opgjort efter budgetmetoden.
- Antallet af børn der er fattige i mere end et enkelt år er faldet fra 2021 til 2022 efter begge metoder.
- Dog er det ca. halvdelen af de fattige børn, der har været fattige i mere end ét år, og knap hver fjerde har været fattig i mere end 3 år i træk.

Note: Viser antallet af københavnske børn, der befinder sig under fattigdomsgrænsen for enten medianmetoden eller budgetmetoden. Yderligere er det delt op på, om barnet har været fattig henholdsvis 1 år, 2-3 år eller over 3 år i træk.
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

Baggrund og formål

Baggrund og formål

Baseret på et medlemsforslag pålagde Københavns Borgerrepræsentation d. 2. marts 2023 Økonomiforvaltningen (ØKF) med inddragelse af Socialforvaltningen (SOF), at udarbejde en model for en (børne-)fattigdomsgrænse, som baserer sig på budgetmetoden, og som årligt holdes op mod medianmetoden.

Som håndtering af medlemsforslaget vedtog Borgerrepræsentationen d. 22. juni 2023, at:

1. Økonomiforvaltningen opgør (børne-)fattigdomsgrænsen med udgangspunkt i (børne-)fattigdomsgrænsen i Rockwoolfondens minimumsbudgetter for forskellige familietyper.
2. Forbrugsområdet bolig/husleje baseres på det aktuelle huslejeniveau i Københavns Kommune for private leje- og almene boliger.
3. Fattigdomsgrænsen opgøres første gang ultimo 2023, og fremadrettet afrapporteres til Økonomiudvalget i en særskilt rapport om status på (børne-)fattigdom i Københavns Kommune.

Denne afrapportering er anden opgørelse af (børne-)fattigdom i København. I år forelægges afrapporteringen af (børne-)fattigdom Økonomiudvalget i juni og fremadrettet vil afrapporteringen forelægges ØU i februar, hvor opdateret data er tilgængelige.

Budgetmetoden og medianindkomstmetoden

I afrapporteringen opgøres fattigdom på to forskellige måder. Den ene er medianmetoden, som også anvendes af Danmarks Statistik. Den anden er budgetmetoden med udgangspunkt i Rockwoolfondens minimumsbudgetter. I det følgende gennemgås hovedtrækkene i de to metoder. Metoderne er uddybet i bilag 1.

Budgetmetoden

I *budgetmetoden* fastsættes et minimumsbudget, der består af nødvendige udgifter til forskellige forbrugsområder (fx udgifter til mad, beklædning, transport, kommunikation, bolig m.v.). Dvs. der opstilles et skøn for det minimum af udgifter en husstand af en given sammensætning forventes at skulle afholde for at opretholde en acceptabel levestandard. Hvis husstanden har en disponibel indkomst, der er lavere end minimumsbudgettet, anses husstanden som fattig.

Forbrugsområderne, der er opstillet af Rockwoolfondens Forskningsenhed fra 2016, er pris- og lønfremskrevet vha. Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks for at tage højde for inflation. Udgifterne til bolig er beregnet særskilt, så de afspejler det gennemsnitlige huslejeniveau i Københavns Kommune for leje- og almene udlejningsboliger. Dette for at tage højde for, at huslejeniveauet i København er højere end på landsplan. Udgifterne til dagtilbud er beregnet på baggrund af de takster der er gældende i den enkelte kommune. Der er taget højde for, hvorvidt familien har fået daginstitutionsfriplads. Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende er ikke med i opgørelsen.

Medianindkomstmetoden

Medianindkomstmetoden (medianmetoden) måler relativ fattigdom. Medianindkomsten er den indkomst, som ligger midt i indkomstfordelingen i befolkningen. Med andre ord, er det den indkomst, hvor halvdelen af befolkningen har en højere indkomst og halvdelen har en lavere indkomst. En familie med en indkomst, der er lavere end 50 pct. af medianindkomsten, betegnes som fattige. Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende er ikke med i opgørelsen.

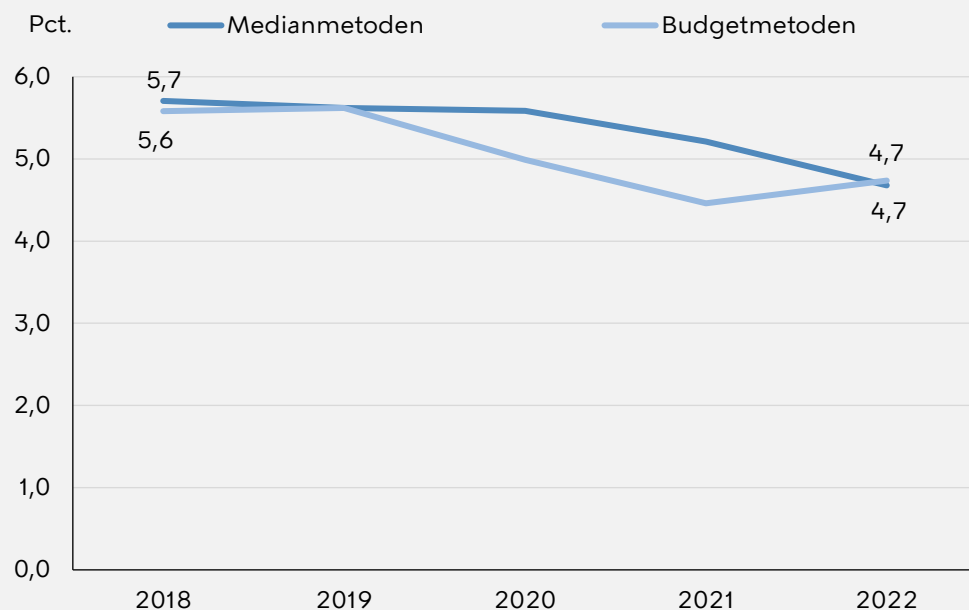
Se bilag 1 for yderligere uddybning af metode og afgræsning af population.

Udbredelse af fattigdom i København

Udvikling i fattigdom i København 2018-2022

Færre københavnere er fattige efter medianmetoden i 2022 sammenlignet med 2021, mens flere er fattige i 2022 efter budgetmetoden. Stigningen efter budgetmetoden skyldes, at prisen på varekurven fra 2021 til 2022 generelt er steget mere end indkomsterne.

Figur 2. Udvikling i andelen af fattige københavnere, 2018-2022

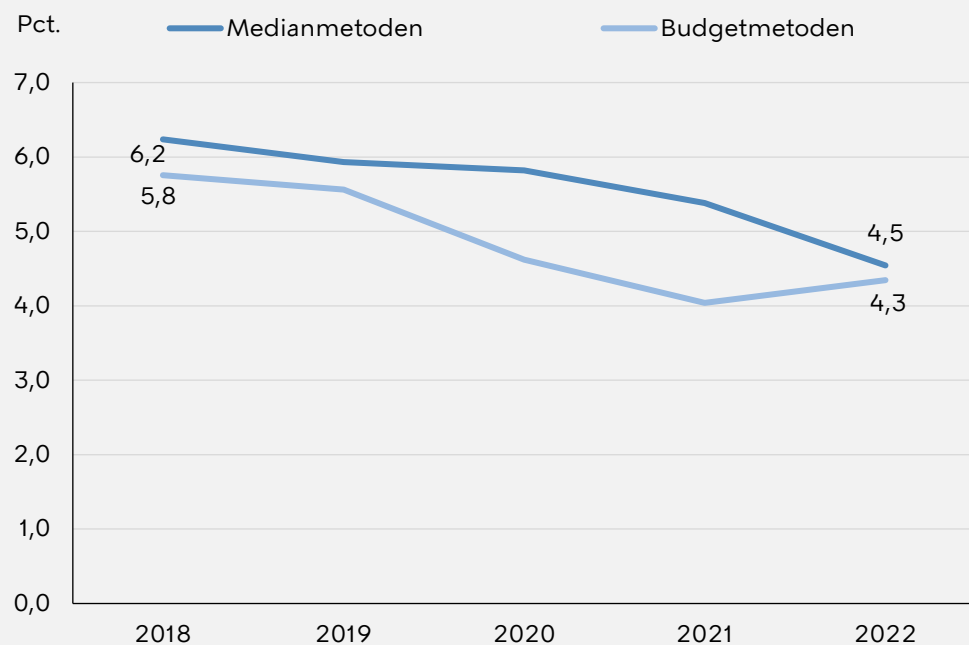
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

- Fra 2021 til 2022 er andelen af fattige efter budgetmetoden steget, mens andelen af fattige fortsatte med at falde efter medianmetoden. I 2022 er der således stort set lige mange fattige uanset valg af metode.
- Det fortsatte fald i andelen af fattige efter medianmetoden skal primært ses i lyset af fremgang i beskæftigelsen og den faldende arbejdsløshed i løbet af 2022.
- Stigningen i antallet af fattige efter budgetmetoden skyldes, at prisen på varekurven er steget relativt mere end indkomsten i samme periode. Den relativt høje inflation i 2022 har ledt til prisstigninger på alle poster i varekurven. De største stigninger er sket på "Vand, varme og el" (24 pct.) og "Mad og drikke" (11 pct.). Tilsammen udgør de to poster 25 pct. af varekurven. "Husleje" er steget med 3,5 pct. og udgør ca. 43 pct. af budgettet, hvorfor selv små prisstigninger har stor betydning for prisen på den samlede varekurv.

Udvikling i børnefattigdom i København 2018-2022

I perioden 2021-2022 er der sket et fald i andelen af børn, der vokser op i økonomisk fattigdom efter medianindkomstmetoden. Dog er der sket en stigning i andelen af fattige børn efter budgetmetoden i samme periode.

Figur 3. Udvikling i andelen af fattige børn som andel af alle børn i København, 2018-2022

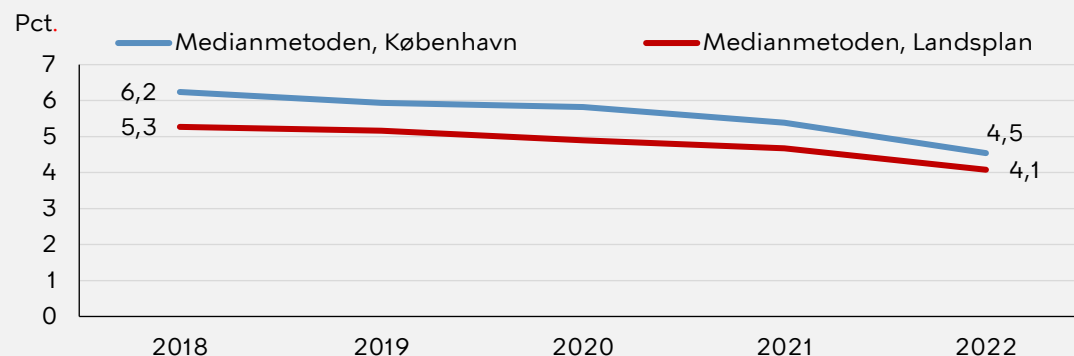
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

- Efter medianmetoden er andelen af fattige børn faldet med 0,9 pct.-point fra 2021 til 2022, svarende til, at der er 900 færre fattige børn i København.
- Efter budgetmetoden er andelen af fattige børn faldende frem til 2021, og er derefter steget fra 2021 til 2022 med 0,3 pct.-point.
- Efter budgetmetoden er der 350 flere fattige børn i 2022, end der var året før.

Udvikling i fattigdom på landsplan fra 2018-2022

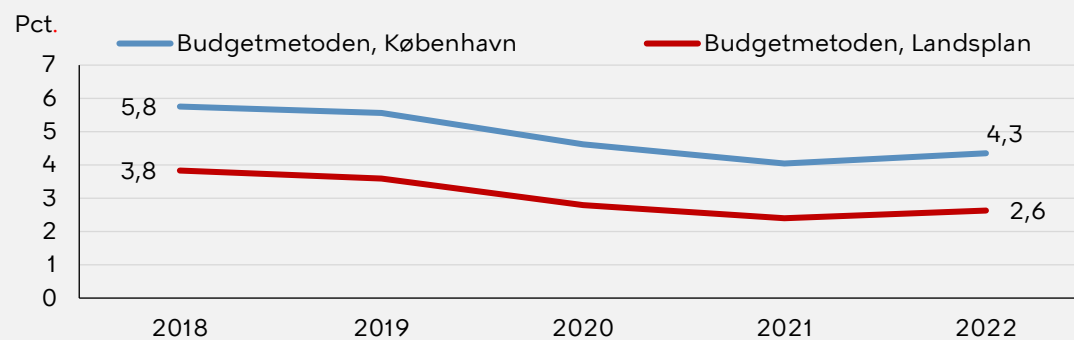
København har en større andel fattige end resten af landet, uanset opgørelsesmetode.

Figur 4. Andelen af fattige børn i København og på landsplan efter medianmetoden

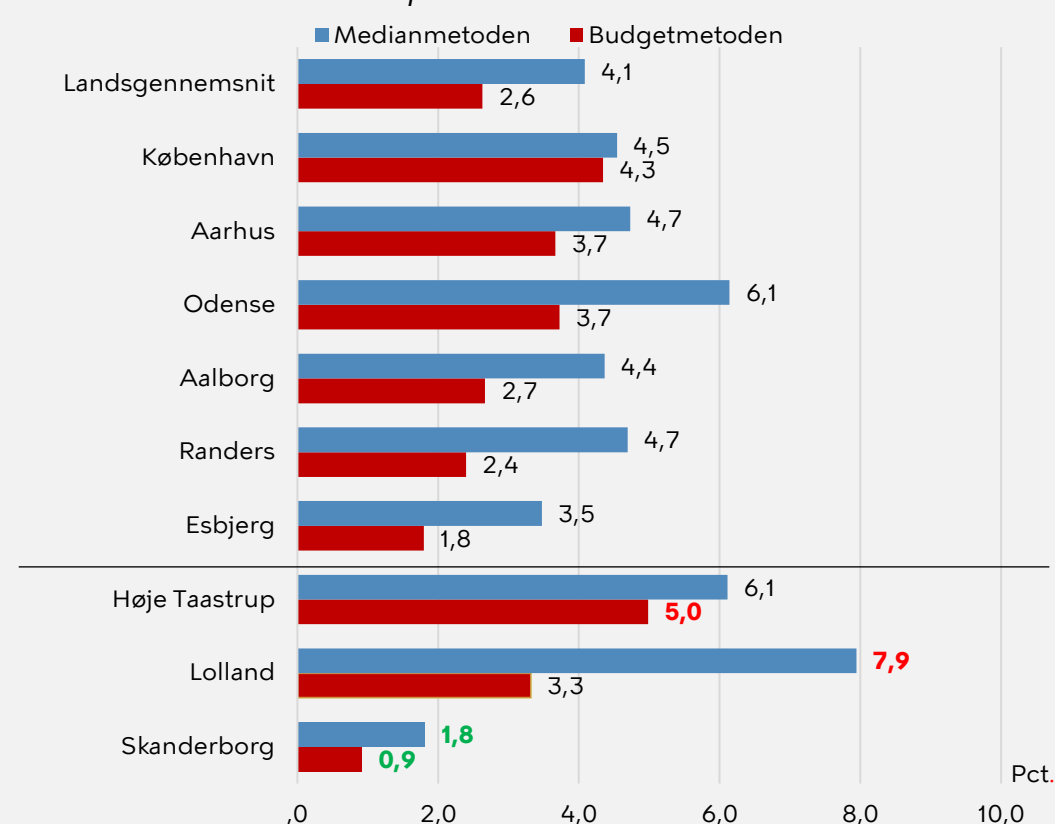
- København har flere fattige end resten af landet, herunder også flere fattige børn.
- Mens der efter medianmetoden er 4,5 pct. fattige børn i København, er tallet 4,1 pct. på landsplan.
- Efter budgetmetoden er forskellen endnu større, idet 4,3 pct. af børnene i København er fattige, mens det gælder 2,6 pct. af børnene på landsplan.

Figur 5. Andelen af fattige børn i København og på landsplan efter budgetmetoden

Lolland har flest fattige børn efter medianmetoden, mens Høje Taastrup har flest fattige børn efter budgetmetoden

Figur 7. Andelen af fattige børn i 2022 efter budget og medianmetode – fordelt på kommuner

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller fra BUFs Administrative Ressourcecenter

- Lolland er den kommune, der har den højeste andel af fattige børn efter medianmetoden i 2022 med 7,9 pct.
- Efter budgetmetoden har Lolland dog en lavere andel fattige børn end København, hvilket skyldes, at leveomkostningerne, herunder boligudgifterne, er markant lavere i Lolland Kommune end i København.
- Efter budgetmetoden er Høje Taastrup den kommune, der har den højeste andel af fattige børn.
- Skanderborg Kommune har den laveste andel af fattige børn – uanset opgørelsesmetode.
- På grund af metodernes forskellige tilgange til at opgøre fattigdom, kan der være en stor forskel på andelen af fattige efter de to metoder, selvom de måles på samme tidspunkt. Budgetmetoden opgør fattigdom omkostningsbaseret, så et område med relativt lave leveomkostninger – som ikke samtidigt er ramt af stor ledighed – vil have relativt få fattige, mens et område med høje leveomkostninger med samme ledighed vil have væsentlig flere fattige. Medianmetoden opgør fattigdom indkomstbaseret og er dermed ikke tilsvarende følsom over for ændringer i prisniveauet, før disse sætter sig i indkomsten.

Børnefattigdom fordelt på bydele

Størstedelen af de fattige børn bor i Brønshøj-Husum

Lidt under halvdelen af byens fattige børn vokser op i bydelene Brønshøj-Husum, Nørrebro og Bispebjerg. Der er generelt stor forskel på udbredelsen af fattigdom i de københavnske bydele.

Tabel 2. Andel af fattige børn i København opdelt på bydele i 2022

Bydel	Budget-	Median-	Andel af
	metoden	metoden	børnepopulation
	2022	2022	2022
	l pct.	l pct.	l pct.
Brønshøj-Husum	18,5	18,4	9,1
Nørrebro	15,1	15,1	11,2
Bispebjerg	12,9	12,8	7,4
Amager Vest	11,9	12,0	14,4
Valby	10,0	10,0	11,0
Vesterbro/Kongens Enghave	9,0	9,0	11,9
Amager Øst	6,6	6,8	9,1
Østerbro	6,3	6,5	11,9
Indre by	4,9	4,7	7,0
Vanløse	4,5	4,3	6,8
Ukendt adresse	0,3	0,3	0,3
Total*	100	100	100

Note: Grøn markerer, at andelen er faldet fra 2021 til 2022 og rød, at der er sket en stigning fra 2021 til 2022. Ingen farve markerer ingen ændring. Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende, tæller ikke med i opgørelsen. Se Bilag 1 for uddybende forklaring på metoderne og afgrænsning af population.

*Grundet afrundinger summerer tallene ikke helt til 100 pct.

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet

- De fattige børn er ikke ligeligt fordelt på tværs af Københavns bydele.
- Generelt er der en overrepræsentation af fattige børn i Brønshøj-Husum og Nørrebro i forhold til bydelenes andel af den samlede børnepopulation.
- Bydelene, hvor flest af de fattige børn bor, er Brønshøj-Husum og Nørrebro, mens Vanløse og Indre By er bydelene, hvor færrest af de fattige børn bor.

Knap hver tiende barn i Brønshøj-Husum falder under fattigdomsgrænsen

Brønshøj-Husum, Bispebjerg og Nørrebro har de største andele af børn i bydelene som er fattige.

Tabel 3. Andel af børn i bydelen, der er fattige i 2022

Bydel	Budget- metoden	Median- metoden
	2022 I pct.	2022 I pct.
Brønshøj-Husum	8,9	9,2
Bispebjerg	7,6	7,9
Nørrebro	5,9	6,1
København, gennemsnit	4,3	4,5
Valby	3,9	4,1
Amager Vest	3,6	3,8
Vesterbro/Kongens Enghave	3,3	3,5
Amager Øst	3,1	3,4
Indre by	3,0	3,0
Vanløse	2,9	2,9
Østerbro	2,3	2,5
Ukendt adresse	5,0	6,0

Note: Grøn markerer, at andelen er faldet fra 2021 til 2022 og rød, at der er sket en stigning fra 2021 til 2022. Ingen farve markerer ingen ændring. Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende, tæller ikke med i opgørelsen. Se Bilag 1 for uddybende forklaring på metoderne og afgrænsning af population.
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet

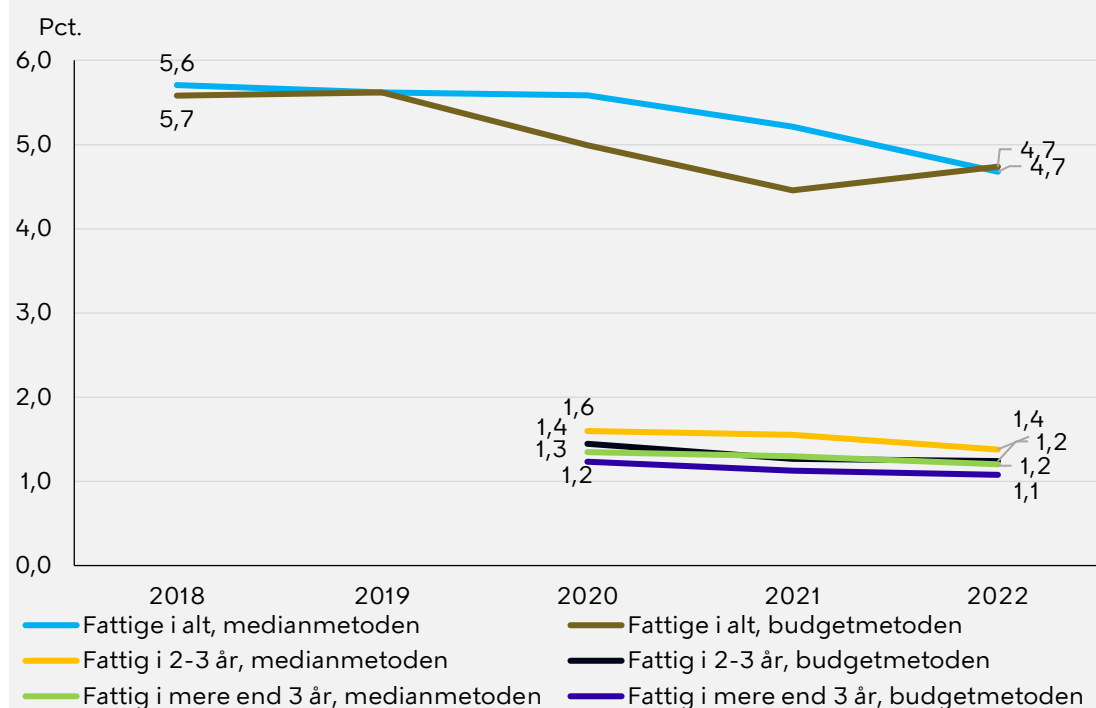
- Brønshøj-Husum og Bispebjerg er de bydele, hvor andelen af fattige børn i bydelen er størst. 8,5 pct. af børnene, der bor i Brønshøj-Husum i 2022 er fattige.
- Østerbro og Vanløse har de laveste andele af fattige børn.
- I stort set alle bydele er andelen af fattige børn i steget fra 2021 til 2022 opgjort efter budgetmetoden og faldet efter medianmetoden.

Længerevarende fattigdom

Længerevarende fattigdom blandt københavnere

Mere end halvdelen af de fattige er fattige i 2 år i træk eller mere, og hver fjerde er fattig mere end 3 år i træk.

Figur 6. Andelen af fattige københavnere efter budget- og medianindkomstmetoden – fordelt på varighed

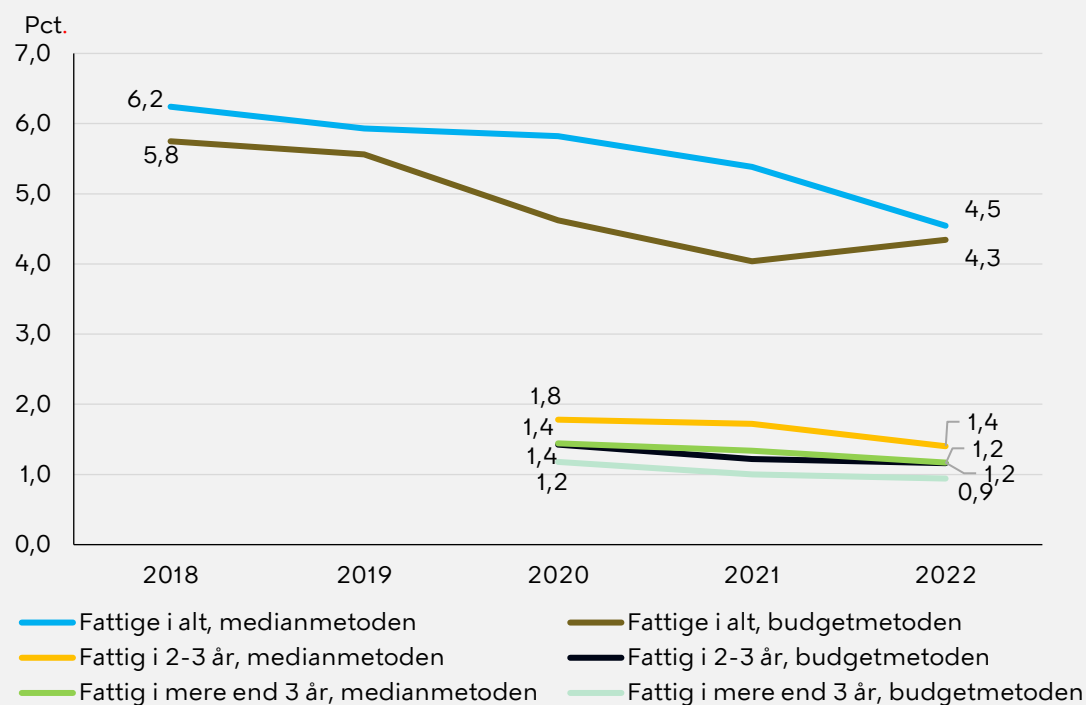
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

- For begge opgørelsesmetoder er det omkring halvdelen af de fattige, der fortsætter med at være fattige i flere år.
- Der efter budgetmetoden sket en stigning i andelen af fattige fra 2021 til 2022, hvilket forventes at hænge sammen med, at prisen på varekurven er steget mere end indkomsterne i lavindkomstgruppen. Samtidig er andelen af 2-3-årsfattige efter medianmetoden faldet en lille smule, hvilket forventeligt skyldes, at flere langtidsledige er kommet i beskæftigelse.
- I 2022 har 2,6 pct. af københavnere (svarende til knap 16.900 borgere) været fattige i mere end ét år opgjort efter medianmetoden. Opgjort efter budgetmetoden er det 2,3 pct. af københavnere (svarende til knap 15.200 personer), der har været fattige i mere end ét år.
- Ca. hver fjerde fattig har været fattig i mere end 3 år i træk.

Længerevarende fattigdom blandt københavnske børn

Siden 2018 er andelen af børn i længerevarende fattigdom faldet. I 2022 er det dog mere end halvdelen af de fattige børn, der lever i længerevarende fattigdom, og knap hver fjerde har været fattig i mere end 3 år i træk.

Figur 7. Andelen af fattige københavnske børn efter budget- og medianindkomstmetoden - fordelt på varighed

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

- Længerevarende børnefattigdom er mindre udbredt end fattigdom i et enkelt år.
- Selvom der er sket en stigning i andelen af børn, der er fattige i 2022 år efter budgetmetoden, er andelen af flerårsfattige børn faldet fra 2021 til 2022 uanset metode.
- For begge metoder gælder, at det i 2022 er godt halvdelen af de fattige børn, der er fattige i 2 år eller mere.
- Samtidig har hvert fjerde barn i fattigdom været fattig i mere end 3 år, uanset metode.

Bilag 1 – Detaljerede opgørelser samt metode

Fattigdomsgrænser

Fattigdomsgrænserne efter budgetmetoden og medianmetoden ligger meget tæt på hinanden. Fattigdomsgrænsen for en børnefamilie med to børn i København er på 26.422 kr. pr. mdr. efter skat med budgetmetoden og 25.547 kr. pr. mdr. efter skat med medianmetoden.

Tabel 4. Fattigdomsgrænser pr. måned for forskellige familietyper, budgetmetoden og medianmetoden

Familietype	Budgetmetoden	Medianmetoden
Enlig	11.862	11.587
Enlig + 1 barn	15.993	16.184
Enlig + 2 børn	19.611	20.291
Enlig + 3 Børn	23.465	24.311
Par	17.461	17.381
Par + 1 barn	22.434	21.788
Par + 2 børn	26.422	25.547
Par + 3 børn	30.542	29.608

Note: Det viste *minimumsbudget* i tabellen er et simpelt gennemsnit af minimumsbudgettet for hver familietype. Medianmetoden er et vægtet gennemsnit pba. familiesammensætninger på landsplan opgjort som 50 pct. af DSTs ækvivalerede medianindkomst for hver familietype. Læs mere om ækvivalering i *Bilag 3 - Medianindkomstmetoden*.
Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller fra BUFs Administrative Ressourcecenter

- Fattigdomsgrænsen er udtryk for, hvor meget en person eller en familie i gennemsnit skal tjene* efter skat for ikke at betegnes som fattig.
- Antallet af fattige er dermed alle de københavnere, der i et givent år falder under grænserne.
- Fattigdomsgrænsen i København for en voksen er på 11.862 kr. pr. mdr. efter budgetmetoden, og 11.587 kr. pr. mdr. medianindkomstmetoden.
- Fattigdomsgrænsen for et par med to børn er på 26.422 kr. pr. mdr. efter budgetmetoden og 25.547 kr. pr. mdr. efter medianmetoden.
- Som det fremgår af tabel 2 ligger grænserne meget tæt på hinanden på tværs af familietyper. Fattigdomsgrænserne for de to metoder er altså overvejende ens.

*Disponibel indkomst efter skat (inkl. diverse tilskud såsom børnepenge og boligsikring), ekskl. pension., 2022

Omkring hver tyvende københavnere lever i fattigdom

Færre københavnere er fattige efter medianmetoden i 2022 sammenlignet med 2021, mens flere er fattige efter budgetmetoden.

Tabel 1 Fattige københavnere, 2021 og 2022

Fattige københavnere				
	2021		2022	
	Antal	Andel af befolkningen	Antal	Andel af befolkningen
Personer i København i alt	644.424		653.664	
Fattige efter medianmetoden	33.593	5,2	30.574	4,7
Fattige efter budgetmetoden	28.734	4,5	30.968	4,7
Fattige børn				
Børn i København i alt (0-17 år)	110.513		110.835	
Fattige efter medianmetoden	5.949	5,4	5.036	4,5
Fattige efter budgetmetoden	4.467	4	4.816	4,3
Familier med børn				
Børnefamilier i København i alt	78.325		79.505	
Fattige børnefamilier efter medianmetoden	3.552	4,5	3.138	3,9
Fattige børnefamilier efter budgetmetoden	2.629	3,4	2.934	3,5

- 4,7 pct. af københavnere er fattige, og antallet af fattige borgere i 2022 er mellem 30.500 og 30.900 afhængigt af opgørelsesmetode.
- Af dem er cirka hver syvende under 18 år (4.800) hvis budgetmetoden anvendes, mens der efter medianindkomstmetoden er godt 5.000 under 18 år.
- Der er sket et fald i antallet af fattige efter medianmetoden mellem 2021 og 2022, mens der er sket en stigning efter budgetmetoden.

Note: Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende, tæller ikke med i opgørelsen. Se Bilag 1 for uddybende forklaring på metoderne og afgrænsning af population.

Kilde: Egne beregninger pba. registerdata fra Danmarks Statistik, statistikbanken.dk, Rockwoolfondens Forskningsenhed samt fripladstabeller Børne- og Undervisningsministeriet.

Bilag 1a - Budgetmetoden

Budgetmetoden - definition på minimumsbudget

Med budgetmetoden beregnes et forventet forbrugsbehov for en person/familie kaldet minimumsbudgettet. **Minimumsbudgettet er udtryk for, hvad det koster at opretholde et liv med et nødvendigt og beskedent forbrug.** Et nødvendigt forbrug er defineret som et forbrugsniveau, der giver mulighed for at leve et sundt liv med mulighed for deltagelse i familie- og samfundsmæssige sammenhænge.

Minimumsbudgetterne er derved normative, idet det antages, at alle personer prioriterer på samme måde og har samme behov.

Minimumsbudgettet består af forskellige forbrugsområder (fx mad, beklædning, transport mv.). Budgettet vil afhænge af en given husstands størrelse og sammensætning.

Rockwool Fondens Forskningsenhed (Rockwool Fonden) udarbejdede i 2016 sammen med Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA) minimumsbudgetter for forskellige familietyper. Disse er til dags dato de mest tidssvarende^{1,2)}.

Hvis husstanden har en disponibel indkomst, der er lavere end minimumsbudgettet, anses husstanden for at være økonomisk fattig og lever derved under fattigdomsgrænsen.

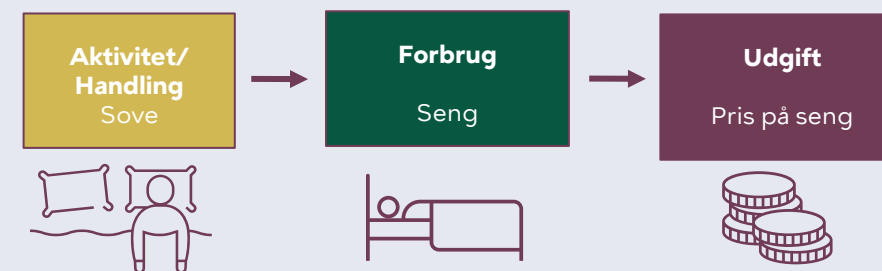
1) Bonke J. & A.E.W. Christensen (2016). *Minimumsbudget for forbrugsudgifter - hvad er det mindste, man kan leve for?*, Rockwool Fondens Forskningsenhed, Syddansk Universitetsforlag.

2) Hansen F. K, Hansen H. & M.M. Wingender (2015). *Hvad koster det at leve? Referencebudget og minimumsbudget for familier*, Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA).

Metode

Minimumsbudgetterne består af 10 forbrugsområder. Udgiftsniveauet for hvert forbrugsområde er fastsat på følgende vis:

1. Fastlæggelse af behov, der er nødvendige for at kunne leve og deltage i samfundslivet
2. Vurdering af, hvordan handlingerne og aktiviteterne, som behovet afspejler, giver anledning til og udslag i forbrug (sove - brug for seng, transport - cykel og offentligt). Dette gøres ofte af en ekspertgruppe, der er eksperter på forskellige forbrugsområder
3. Prisfastsættelse af de forskellige forbrugsgoder i forbrugsområderne.

Budgetmetoden - udgiftsposter i budgettet

Beregningsen tager udgangspunkt i Rockwool Fondens Forskningsenheds minimumsbudgetter fra 2016, da disse er de mest præcise.

Forbrugsområderne i modellen er pris- og lønfremskrevet via Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks, så alle udgiftsposter/forbrugsområder korrigeres for inflation.

Huslejekomponenten og daginstitution beregnes særskilt. Uddybes på de næste sider.

Individomkostninger	Definition	Metode til beregning
Mad- og drikke	Fødevarer og ikke-alkoholiske drikke. Der beregnes stordriftsfordele. 10 % stordriftsfordele ved familier med 2 personer og 20% med 3 eller flere personer	De individuelle udgifter afhænger af køn og alder. Pris- og lønfremskrives med Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks
Beklædning	Dækker alle typer beklædning og sko og andre beklædningsgenstande, der skal dække alle årstider og forskellige aktiviteter	
Hygiejne og sundhed	Dækker varer til personlig hygiejne og sundhed, som er nødvendige for at kunne komme igennem dagligdagen på nødvendig og beskeden vis. Medicin (udover smertestillende medicin) er ikke med i budgettet, da det antages, at personer er sunde og raske.	
Transport	Dækker over cykel og daglig offentlig transport i 3 zoner	
Kultur og fritid (afhængigt af alder og køn)	Udgifter til underholdning, der afhænger af personens alder og køn. Eksempelvis til sociale aktiviteter, leg og fritid, mobil mv).	
Spædbørnsudstyr	Omkostninger til spædbørnsudstyr afhænger af, hvor mange børn familien i forvejen har fået	
Husholdningsspecifikke omkostninger	Definition	Metode til beregning
Dagligvarer (husholdningsartikler, mv.)	Dækker over udgifter til rengøringsartikler og andre husholdningsvarer (fx elpærer).	Husstandsspecifikke omkostninger afhænger kun af, hvor mange voksne og børn der er i husstanden. Pris- og lønfremskrives med Danmarks Statistiks Forbrugerprisindeks.
Varige forbrugsgoder (møbler, hårde hvidevarer mv.)	Dækker over varer med lang levetid (fx møbler). Indeholder ikke opvaskemaskine, tørretumbler eller mikroovn	
Kultur og fritid	Dækker over udgifter til musikanlæg, fjernsyn, computer og familiegaver	
Forsikringer	Indeholder én familieforsikring (indboforsikring) og en A-kasseforsikring	
Vand, varme og el	Beregnet som gennemsnitligt forbrug af vand, varme og el, der afhænger af familietyper.	
Komponenter, der beregnes af ØKF		Metode til beregning
Husleje	Størrelsen på boligen afhænger kun af antallet af personer, som indgår i familien. For én person er størrelsen 50 m ² og 10 m ² pr. ekstra person i husstanden.	Vægtet gennemsnit af privat leje og leje fra almene boliger i KK. Udregnes årligt på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.
Daginstitution	Egenbetaling til daginstitution	Beregnes ud fra husstandens skattepligtige indkomst og fripladstabeller. Yderligere tages der højde for søskendetilskud, tilskud til enlig forsørger og antallet af børn under 18 år i familien

Budgetmetoden – population og afgrænsning

Population og afgrænsning

Populationen afgrænses til alle personer med bopæl i København ultimo året.

Person- og familietyper

Baseret på Rockwool Fondens person- og familietyper beregnes individspecifikke- og husholdningsomkostninger for alle personer i Københavns Kommune.

Persontyper bruges til at finde de individspecifikke omkostninger, som afhænger af alder og køn. Eksempelvis er udgifterne til mad og drikke større for mænd end for kvinder, mens omkostningerne til hygiejne og sundhed er større for kvinder.

Der anvendes 15 persontyper fordelt på alder og køn. Rockwool Fondens højeste aldersgruppe for individomkostninger er 50-64 år. Da der i nogle familier er personer ældre end 64 år antages det i denne opgørelse, at personer over 64 år har de individspecifikke omkostninger svarende til personer i gruppen 50-64 år.

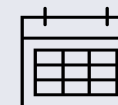
Persontyper	
Aldersgrupper	Køn
0 år	-
1-2 år	-
3-6 år	-
7 -10 år	Kvinde/Mand
11-14 år	Kvinde/Mand
15-17 år	Kvinde/Mand
18-29 år	Kvinde/Mand
30-49 år	Kvinde/Mand
50+	Kvinde/Mand

Familietyper	
Voksne	Antal børn
Enlig/Par	0
Enlig/Par	1
Enlig/Par	2
Enlig/Par	3
Enlig/Par	4
Enlig/Par	5+

Familier, der ikke tæller med i opgørelsen for fattigdom

For at populationen for de to af opgørelser (median- og budgetmetoden) er sammenlignelige, anvendes samme eksklusionskriterier. Det er de kriterier, som Danmark Statistik også anvender i deres opgørelse af fattigdom.

Man er fattig efter budgetmetoden, hvis

Hvis familien har en disponibel indkomst (inkl. børnepenge og boligsikring), som er lavere end minimumsbudgettet

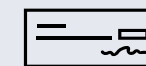
Personer i familier, der opfylder mindst ét af følgende eksklusionskriterier, anses ikke som fattige

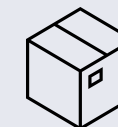
Hovedforsørgeren er studerende

Har nettoformue* på over 50 pct. af medianindkomsten

Ingen indkomst på nær grøn check**

Flyttet hjemmefra for under et år siden fra en ikke fattig familie

* Nettoformuen er inkl. værdien af andelsbolig og ekskl. Pension. Se side 35.

** Gruppen uden indkomst er primært af udlændinge. 87 pct. af gruppen bor på adresser med mere end en familie, hvilket antyder de er forsørgt af anden familie eller institutionaliseret. Endelig må det formodes at en del af gruppen ikke opholder sig i Danmark, men fortsat er tilmeldt folkeregistret (Danmarks Statistik, via [link](#))

Budgetmetoden - beregning af omkostninger til dagtilbud

Omkostninger til dagtilbud og fripladstilskud

Det er muligt at få tilskud til børn, der går i vuggestue/dagpleje, børnehave og SFO. Størrelsen på tilskuddet gives på baggrund af familiens skattepligtige indtægt, antallet af børn i familien, samt om familiens hovedforsørger er enlig forsørger.

Yderligere gives der også søskendetilskud til dagtilbud. Familien får søskendetilskud, hvis de har flere end ét barn i dagtilbud uanset økonomisk fripladstilskud. Familien betaler fuld pris for den dyreste plads og halv pris for de øvrige pladser.

Omkostningerne til dagtilbud er beregnet for hver familie baseret på familiens indkomst, antal af børn og børnenes alder.

Det antages, at alle børn i alderen 10 måneder til afslutning af 3. klasse går i et alderssvarende pasningstilbud, og at de skifter dagtilbudstyper på følgende alderstrin:

1. Børn starter i dagpleje eller vuggestue, når barnet er 10 måneder
2. Børn starter i børnehave, når de bliver 2 år og 10 måneder
3. Børn starter i SFO, når de starter i skole i august i det år, de fylder 6 år
4. Børn stopper i SFO ved skoleåret afslutning i 3. klasse

Privat pasning, hjemmepasning og specialpædagogisk fripladstilskud

Der er ikke taget højde for tilskud til private pasningsordninger eller hjemmepasning af børn, der ellers ville have gået i dagtilbud. Det er antaget, at alle familier vælger de kommunale tilbud.

Da det antages i minimumsbudgetterne, at alle personer er sunde og raske, tages beregningen af omkostninger til dagtilbud heller ikke højde for socialpædagogisk fripladstilskud og andre støtteordninger til børn med særlige behov.

Prisen på dagtilbud

Prisen er bestemt ud fra Børne- og Ungdomsforvaltningens fripladstabeller for dagtilbud samt årstakter i børnepasning fra Danmarks Statistik tabel RES88 for øvrige kommuner. Prisen er årligt bestemt.

For dagpleje og vuggestue er der taget et simpelt gennemsnit af prisen for de to tilbud.

Budgetmetoden - beregning af huslejeniveau

Huslejeniveauet for almene-, private udlejningsboliger og fremleje

Huslejen beregnes som et vægtet gennemsnit af antallet af almene- og private udlejningsboliger i København.

Husleje for almene boliger

Huslejen for almene boliger er baseret på den almene sektors huslejeregister.

Husleje på privat udlejede boliger

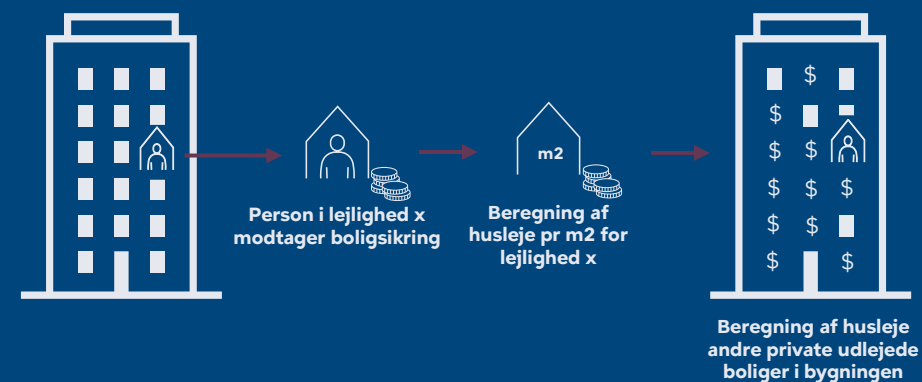
Huslejen til privat udlejning er estimeret med afsæt i data om boligsikring. Boligsikring afhænger af huslejen, og derfor er det muligt at beregne den estimerede leje pr. m² med afsæt i data om ydet boligsikring. Estimatet for en bolig (leje pr. m²) bruges efterfølgende til at estimere lejen for de resterende boliger i bygningen.

Den estimerede husleje er sammenlignelig med Boligstat.dk opgørelse

Fremleje

Nogle ejer- og andelsboliger fremlejes. Det er estimeret, hvilke boliger der fremlejes på denne måde. Fremlejede boliger er sat til samme husleje som privat udlejning. Ejer- og andelsboliger uden registrerede aktiver for beboeren antages at være fremlejede.

Illustration af beregning af husleje ud fra boligsikring

Illustration af beregningen af fremleje

Bilag 1b - Medianmetoden

Medianmetoden

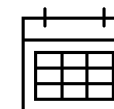
Medianindkomsten er et udbredt og ofte anvendt mål for relativ fattigdom. Medianindkomsten er den indkomst, som ligger midt i indkomstfordelingen i befolkningen. Med andre ord, er det den indkomst, hvor halvdelen af befolkningen har en højere indkomst og halvdelen har en lavere indkomst.

Danmarks Statistiks fattigdomsindikator

Danmarks Statistik har udarbejdet en fattigdomsindikator baseret på medianindkomsten. Danmarks Statistik fattigdomsindikator anvender en grænse på 50 pct. af medianindkomsten. Det betyder konkret, at en familie med en indkomst, der er lavere end 50 pct. af medianindkomsten bliver betragtet som fattig relativt til resten af befolkningen. En fattigdomsgrænse efter medianmetoden er derfor sårbar overfor ændringer i indkomstfordelingen i samfundet.

Personer med en nettoformue svarende til mere end 50 pct. af medianindkomsten indgår ikke som fattige. Nettoformuen er summen af værdien af bil og bolig (inkl. andelsbolig), bankindeståender og aktier fratrukket gæld. Pensionsformue tælles ikke med som formue i opgørelsen af fattigdom.

Hvornår er man under fattigdomsgrænsen...

Under 50 pct. af medianindkomsten i minimum et år

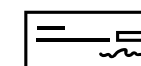
Og ikke er..

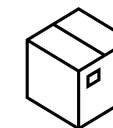
Hovedforsørgere er studerende

Nettoformue på over 50 pct. af medianindkomsten

Ingen indkomst på nær grøn check**

Flyttet hjemmefra for under et år siden fra en ikke fattig familie

** Gruppen uden indkomst er primært af udlændinge. 87 pct. af gruppen bor på adresser med mere end en familie, hvilket antyder de er forsørgt af anden familie eller institutionaliseret. Endelig må det formodes at en del af gruppen ikke opholder sig i Danmark, men fortsat er tilmeldt folkeregistret (Danmarks Statistik, via [link](#))

Medianmetoden - ækvivaleret indkomst og fattigdomsgrænser

Beregning af ækvivaleret indkomst

Danmarks Statistik anvender den ækvivalerede indkomst som indkomst mål. Den ækvivalerede indkomst er en families indkomst efter skat, korrigeret for antallet af personer i familien. Den ækvivalerede indkomst er dermed udtryk for, hvor meget familiens indkomst ville være værd for en enlig. Dette gør det muligt at sammenligne indkomst på tværs af familietyper.

I beregningen af ækvivaleret indkomst vægter den første person 1, resterende personer over 14 år vægter 0,5 og resterende personer under 15 år vægter 0,3. Dvs. at en familie, der har en indkomst på 350.000 kr. (efter skat) og består af to voksne, ét barn over 14 år og et barn under 15 år vil have en ækvivaleret indkomst på 152.173 kr. $(350.000)/(1+0,5+0,5+0,3)$.

Ækvivalerede fattigdomsgrænser - medianmetoden

Når vi laver fattigdomsgrænser for medianmetoden for de forskellige familietyper, har vi taget 50 pct. af medianindkomsten for enlige og korrigeret for antallet af personer, for de forskellige familietyper. Vi har vægter fattigdomsgrænserne efter alderssammensætningen ud fra, om familiemedlemmerne er over eller under 14 år.

Eksempel 1: familie med tre personer

I 2022 var 50 pct. af medianindkomsten 11.587 kr. pr. mdr. For en familie med 3 personer over 15 år, vil fattigdomsgrænsen være: $11.587*(1+0,5+0,5) = 23.174$ kr. pr. mdr.

Person 1	Person 2	Person 3				
			=	11.587	=	23.174 kr.
35 år	33 år	16 år		x		
Vægt = 1	Vægt = 0,5	Vægt = 0,5		(1+0,5+0,5)		

Hvis én af personerne var under 15 år, ville fattigdomsgrænsen være: $11.587*(1+0,5+0,3) = 20.857$ kr. pr. mdr.

Person 1	Person 2	Person 3				
			=	11.587	=	20.857 kr.
35 år	33 år	13 år		x		
Vægt = 1	Vægt = 0,5	Vægt = 0,3		(1+0,5+0,3)		

Derved afhænger fattigdomsgrænsen for familier efter medianmetoden af antallet af personer i familien, og om hvorvidt personerne er over eller under 15 år år.